

НАРОДЕНЪ ГЛАСЪ

Излиза редовно всяка сбота. Редакция и администрация: Инвалиденъ кв. № 681/1 — Варна.
Год. абонаментъ: за България 110 л., за странство 160 л.
Реклами 2 лв. кв. см. Обяви въ хрониката 5 лв. на редъ.
Сътрудничатъ видни общественици и специалисти.
Търсете в-къ „Народенъ гласъ“ въ всички бутки, агенциитъ на д-во „Куриеръ“ и вестникопродавачитъ.

„Narodene glasse“ (La voix du peuple—Volksstimme)—Varna. (Bulgarie). Rédacteur en chef: P. J. Tarnowsky, avocat et publiciste

Народенъ независимъ информационенъ вестникъ за култура, стопанство и политика.

Главенъ редакторъ-основателъ: ПЕТЪРЪ ИВАНОВЪ ТЪРНОВСКИ, адвокатъ и публицистъ.

Променливата физиономия на българския избирател отъ освобождението на България до днесъ **На вниманието на държавните органи — М-вото на благоустройството, М-вото на Жел. П. Т., Б. Т. П. Д-во и българското общество!**

Съгласно чл. 86 ал. 2 отъ конституцията, избиратели сж всички български граждани, които иматъ възраст по-горе отъ 21 година и се ползватъ съ граждански и политически права, а избираеми сж навършили 30 годишна възраст, имащи качество на избиратели.

Съгласно измененията на чл. 89 отъ избирателния законъ отъ 3. XII. 1919 год. публикуванъ въ бр. 198 на държавенъ в-къ, гласоподаването е не само лично и тайно, но и задължително.

Народните представители сж избирани съ всеобщо и равно гласоподаване по пропорционалната система, по единъ на всъки 20,000 жители. Мандатътъ трае 4 години...

Известно е, че на 21 юний 1922 г. се произведатъ новите законодателни избори.

Съ настоящата статия ще хвърля бългълъ погледъ върху появата и развоа на партиитъ въ България отъ освобождението до днесъ, резултатитъ отъ изборитъ отъ 1911 год. до последнитъ, т. е. отъ XV обикновено народно събрание до XXII, за да се види, колко е променлива физиономията на българския избирател и да се видятъ броя на партиитъ въ България при всъко обикновено народно събрание.

Презъ 1878 година имае учредително събрание, а въ 1879 год. се образуватъ две партии: 1) Либерали 2) Консерватори.

Презъ 1884 година либералната партия се разделя на:

1) Либерали-Каварелисти и 2) Прогресивно-либерална партия — Цанковисти.

Презъ 1886/87 година се отдѣля отъ либералната партия — Каварелисти и се явява като самостоятелна партия — Народно-либералната — Стамболовисти, а въ 1887/88 година — либералната партия — Радослависти.

Въ 1895 година се отдѣля отъ либералната партия — Каварелисти и се образува самостоятелна партия — Демократическа.

Отъ демократическата партия се отдѣля и образува нова партия въ 1902 година — радикалътъ демократическата.

Отъ либералната партия — Радослависти се отдѣля и образува нова партия въ 1907 год. — младо-либералната;

Отъ Народно-либералната партия — Стамболовисти се отдѣлятъ и образуватъ две нови партии въ 1919 год., а именно: 1) Генадиевисти и 2) Добри Петковисти.

Презъ 1920 година тритъ партии: а) Младолиберали; б) Генадиевисти и в) Добри Петковисти се сливатъ и образуватъ

нова партия — Национал-либералната.

Презъ 1922 г. отъ националната се отдѣля и образува нова партия — Народно единство.

Презъ 1925 година отъ Народно единство се отдѣлятъ: а) Народно единство и б) Народно-либерали Стамболисти.

Презъ 1926 г. отъ националната либерална партия се отдѣля и образува нова партия — Национал-либерали обединени;

Презъ 1928 год. дветъ партии: а) Народно единство и б) Народно-либерали-Стамболисти се сливатъ и образуватъ нова партия — Национал либерали и национал либерали Стамболисти.

Презъ 1894 г. отъ консервативната се отдѣли и образува нова партия народна.

Презъ 1919 г. се сливатъ дветъ партии: а) Народна партия и Прогресивно-либералната партия — Цанковисти и образуватъ нова обединена народно прогресивна партия.

Презъ 1894 г. се явява нова самостоятелна партия — Социал-демократическата.

Презъ сжщата година се образува сжщо — Български Народенъ Земледѣлски Съюзъ.

Презъ 1903 год. социал-демократическата партия се разделя на две: 1) Социал-демократи — тѣсни и 2) Социал-демократи — широки.

Презъ 1917 г. се отдѣля отъ Б. Н. З. С. и образува нова партия — Б. Н. З. С. — Стамболийски, а презъ 1919 г. Б. Н. З. С. се отдѣля и образува нова партия — Б. Н. З. С. — Драгиевисти.

Презъ 1919 г. Социал-демократическата партия — тѣсни се преобразува въ Комунистическа партия.

Презъ 1927 г. отъ социал-демокр. партия — широки се отдѣля и образува нова — Федеративна широко-социалистическа партия.

Презъ 1923 год. Б. Н. З. С. Стамболийски се разделя на две крила:

1) Томовисти, 2) Марковъ, Муравиевъ и Юрдановъ.

Презъ 1929 г. Б. Н. З. С. — Томовисти и Драгиевисти се сливатъ и образуватъ нова партия — Б. Н. З. С. Томовисти и Драгиевисти.

Презъ 1929 г. се явява нова самостоятелна партия — Народенъ Сговоръ, презъ 1929 год. — занаятчийска, и презъ 1927 г. се явява на хоризонта — работническата партия.

На 10. VIII. 1927 г. става сливането на 1) цѣлата обединена народно-прогресивна партия

2) Народния Сговоръ, 3) на частъ отъ демократическата партия и 4) на частъ отъ радикал-демократическата въ демократически сговоръ.

Въ изборитъ произведени на 4 септемврий 1911 г. сж гласували 501,471 избиратели за XV О. Н. С. Гласовѣтѣ сж били разпредѣлени както следва: 1) прогресивно-либерална (съ свѣтло розовъ цвѣтъ) и народна партия (съ синъ цвѣтъ) — 258,673 души (управляющи); 2) Земл. съюзъ (съ оранжевъ цвѣтъ) — 72,905; 3) либерална партия (съ зеленъ цвѣтъ) — 30,676; 4) демократическа партия (съ виолетовъ цвѣтъ) — 24,093; 2) Петковисти и Генадиевисти (народно либерали) (съ жълтосивъ цвѣтъ) — 20,573; 6) радикал-демократическата партия (съ жълтъ цвѣтъ) 13,050; 7) комунисти (съ вишно-червенъ цвѣтъ) — 12,923; 8) раб. соц. демократическа партия (съ червенъ цвѣтъ) — 12,740; 9) Тончевисти (младо либерали) (съ свѣтло сивъ цвѣтъ) — 6,472.

Въ изборитъ произведени на 24 ноемврий 1913 г. сж гласували 537,067 избиратели за XVI О. Н. С. Гласовѣтѣ сж били разпредѣлени както следва: 1) Петковисти и Генадиевисти, Либерална партия и Тончевисти — 207,672 (управляющи); 2) Земл. съюзъ — 113,761; 3) раб. социалъ дем. — 55,157; 4) Комунисти — 54,217; 5) демократи — 42,971; 6) Народняци — 24,344; 7) радикали — 24,007; 8) Цанковисти — 11,863;

Въ изборитъ произведени на 23 февруарий 1914 г. сж гласували 769,712 избиратели за XVII О. Н. С. Ето резултатитъ за всъка партия: 1) Петковъ и Генадиевъ, либерали и тончевисти — 345,730 (управляющи); 2) земл. съюзъ — 147,143; 3) демократи — 86,611; 4) работ. соц. демокр. — 45,235; 5) комунисти — 43,251; 6) народняци — 39,005; 7) радикали — 27,353; 8) Цанковисти — 23,307;

Въ изборитъ произведени на 17 августъ 1919 г. сж гласували 656,354 избиратели за XVIII О. Н. С. Гласовѣтѣ сж били разпредѣлени както следва: 1) земл. съюзъ (управляющи) 176,281; 2) комунисти — 119,395; 3) раб. соц. дем. — 84,185; 4) демократи — 66,953; 5) народна партия — 57,907; 6) прогрес. — 37,178; 7) радикали — 33,861; 8) генадиевисти — 14,307; 9) петковисти — 13,367; 10) либер. и нац. — 7,367; 11) тончевисти — 4,093;

Въ изборитъ произведени на 28 мартъ 1920 г. сж гласували 915,173 избиратели за XIX О. Н. С. Ето резултата за всъка (Продължение на 2-ра стр.)

Следъ всички разкрития, които направихме и изнесохме толкова факти и доказателства противъ директора на Б. Т. П. Д-во Инж. Къневъ, не мислятъ ли държавните органи, че е време вече да се намесятъ и да дадатъ заслуженото...?

Очакваме съ нетърпение какво ще сторятъ респективните власти.

За пропуснатитъ да прочетатъ писмото на директора на Б. Т. П. Д-во инж. Боянъ Къневъ, обнародваме го повторно, за да види обществото мантилетата и „голѣмия умъ“ на сжщия и да направятъ своето заключение.

Горното изпълняваме по молбата на много граждани, които не сж имали възможностъ да прочетатъ сжщото писмо поради изчерпване на броя, който съдържае писмото и затова го обнародваме още единъ пътъ.

Ето първия текстъ на писмото отъ Инж. Къневъ до Министра, съ което признава вината си.

Варна, 1 Декемврий 1925 г.

Уважаеми г-нъ Стоенчевъ, Обръщамъ се къмъ Васъ, макаръ че лично не Ви познавамъ (б. р. подобни преструвки сж неуместни!) съ една много голѣма молба.

Вамъ Ви е известно, че по предприятието на Коста Андреевъ по пѣтя Варна — Бургазъ между клм. 18 — 26, е надплатено съ ситуация около 100 хил. лв. нѣщо което справедливо е извикало Вашето възмущение и Вий сте сложили върху протокола по приемането на въпросното предприятие резолюция, съ която искате писмено да Ви се донесе кой е виновния за надплащането.

Понеже виновникътъ за надплащането сж азъ, тъй като азъ въ битността си на Варненски участковъ инженеръ и замѣстникъ на окръжния инженеръ сжмъ издалъ и далъ ходъ на ситуацията, то позволявамъ си да Ви изложа при какви обстоятелства е станало това надплащане и да Ви моля за прошка.

Предприемачътъ К. Андреевъ имаше презъ предната година едно предприятие въ моя участкъ; той го изпълненъ най-безукоризнено и азъ си съставихъ за него мнение, че е единъ порядъченъ човѣкъ. При това мое мнение за него, той почна второто си предприятие по пѣтя Варна — Бургазъ; къмъ

това добавете, че подведомствения ми пикюръ на участкътъ, въ който бѣ предприятъ минава за единъ старъ изпитанъ служител и тогава ще можете да си обясните че азъ бидохъ подведенъ така лесно. Пикюръ сж актъ отъ 8. IX. 1924 г. ми е донесълъ, че по шосето има 1400 куб. м. камъни, а азъ на 16. IX. с. г., значи следъ повече отъ месецъ сжмъ издалъ ситуация за 1550 м³ камъни — нѣщо много естествено е за единъ месецъ да се доставятъ 150 м³ камъни.

Въ действителностъ обаче по шосето е имало само около 1100 м³. Моята голѣма вина е че азъ не мѣрихъ фигуритъ при обиколкитъ ми по шосето а се довървахъ на сведенията на пикюръ и на съвестта на предприемача. Пъкъ и нѣмахъ физическа възможностъ да измѣрвамъ всичко, защото до колкото си спомнямъ, по него време завеждахъ 11 (!) предприятия и нѣмахъ време за мереене, особено пъкъ на предприятието съ малка кубатура, разхвърляно на цѣли 8 клм.

Това сж въ кратце обстоятелствата при които е издадена ситуацията.

Азъ Ви моля най учтиво, внимнете се въ моя мирогледъ — мирогледъ на младъ човѣкъ израстналъ въ кжща, гдето честността и доверието сж били основата на всичко, за да видите какъ, безсвестни хора, могатъ да ме унищожатъ.

Простете ми г-нъ Стоенчевъ за сторената отъ менъ грешка, азъ Ви обещавамъ тържествено, че кждето и да служа, въ какъто и да е случай нѣма да я повторя.

Тукъ прилагамъ 10 лв. съ молба, да наредите да ми се отговори телеграфно Вашето решение по моята виновностъ — сега живѣя въ неизвестностъ и сжмъ ужасно гнетенъ отъ нея.

Приемете отличнитъ ми почитания: (п.) Инж. Б. Къневъ

Б. Р. Писмото е написано на две бланки на немски. Български инженеръ на държавна служба се обръща къмъ своя шефъ Министъръ — не г-нъ Министре, а на име г-нъ Стоенчевъ, като се преструва, че не го познава! Свършили се българскитъ букви за бланки на шосейния инженеръ, та трѣбва да се пишатъ на нѣмски! Голѣмъ патриотъ!

Р. С. Ето лицето, което сега е застанало начело на едно отъ (Продължение на 2-ра стр.)

Петдесетте годишния юбилей от основаването и дейността на бившето Машинно У-ще, което сега се именува Морско У-ще ще се отпразнува във Варна на 9.VIII т.г. По този случай е турен в светъл печат специален юбилейен сборник.

(Край) Софийски.